

Bolaman Havza Projesi
10 Mayıs 2019
İsmail BELEN

Sunum Gayesi

- Bu sunum «Bolaman Havzası Entegre Havza Yönetimi/Kırsal Kalkınma Projesi» için hazırlanmıştır.
- Hedeflenen proje ile Havzanın kültürel, doğal ve sosyo-ekonomik açıdan bir cazibe alanı haline gelmesi amaçlanmıştır.

Havzanın Tanıtımı

- “Bolaman Nehri” havzası tüm unsurları ile bir bütünlük gösteren bağımsız bir havzadır.
 - Fatsa
 - Çatalpınar
 - Kabataş
 - Aybastı
 - Gölköy
 - Gürgentepe
 - Çamaş bu havzada yer almaktadır.

Ülkemiz Mevzuatında Havza

- **Havza** «su ayırım çizgisinden suyun denize ulaştığı noktaya kadar» suyun toplanma alanını ifade eder.
- Havza bazlı projeler ve çalışmalar çeşitli yollarla desteklenmektedir.
 - Orman Kanununun 58. Maddesi «**Tarım ve Orman Bakanlığının** koordinatörlüğünde» hazırlanan entegre projeleri teşvik etmektedir.
 - [Tarım Havzaları Yönetmeliği](#) -7 Eylül 2010 tarihli RG
 - Havza Heyetleri/Kurullarına Dair [Tebliğ](#)- **18 Ocak 2019** tarihli RG
 - [Ulusal Havza Yönetim Stratejisi \(2014-2023\)](#) - 4 Temmuz 2014 tarihli RG.

HAVZA HEYETLERİ/KURULLARI

SU YÖNETİMİ KOORDİNASYON KURULU
(Kurul Başkanı: Tarım ve Orman Bakanı)
(Ankara)

HAVZA YÖNETİMİ MERKEZ KURULU
(Kurul Başkanı: Tarım ve Orman Bakan Yard.)
(Ankara)

HAVZA YÖNETİMİ HEYETİ
(Heyet Başkanı: Koordinatör İl Valisi)
(Havzada)

İL SU YÖNETİMİ KOORDİNASYON KURULU
(Kurul Başkanı: Vali)
(İllerde)

Ulusal Havza Yönetimi Stratejisi (2014-2023)

- Ulusal Havza Yönetim Stratejisi'nin (UHYS) amacı, ülkemiz su havzalarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili orta ve uzun vadeli kararlara ve **yatırım programlarına rehberlik sağlamaktır.**
- UHYS'nin temel önceliği; ülkemiz su toplama havzalarında yıllardır süregelen doğal kaynak ve çevresel bozunum sürecini durdurmak... ve **havzada yaşayan düşük gelirli kırsal nüfusun refah düzeyinin yükseltilmesine katkı sağlamaktır.**

Havza Yönetiminde Büyükşehir Belediyesinin Rolü

- 2004 yılında çıkarılan 5216 Sayılı [Büyükşehir Belediyesi Kanunu](#) bu konuda Belediyelere yetki ve sorumluluklar getirmektedir.
- Bu Kanunun 7/i maddesine göre Büyükşehir Belediyeleri **“Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak...”** ile yükümlüdür.
- Belediyelerde bu işleri takip edecek birimler kurulmaya başlanmıştır.

Büyükşehir Belediyesi	İlgili Birimin Adı
Ankara	Kırsal Hizmetler ve Jeotermal Kaynaklar Dairesi Başkanlığı
İstanbul	Muhtarlıklar, Gıda Tarım ve Hayvancılık Daire Başkanlığı
Erzurum	Kırsal Hizmet Daire Başkanlığı
Konya	Kırsal Hizmetler ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı
İzmir	Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı

Havza Projelerine Örnekler

- Günümüze kadar bir çok “entegre havza» projesi uygulanmıştır.
 - Dođu Anadolu Su Havzası Rehabilitasyon [Projesi](#)–
 - Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon [Projesi](#)–
 - Çoruh Nehri Havzası Rehabilitasyon [Projesi](#)-
 - Fransız Kalkınma Ajansı [Projesi](#)
- Bu projelerin bir kısmı;
 - GEF, FAO hibeleri ve Dünya Bankası kredisi ile,
 - Bir kısmı JICA ve GIZ gibi uluslararası kalkınma ajanslarının kredi/hibe desteği ile hazırlanmış ve hayata geçirilmiştir.
- Bağımsız bir havza olması nedeniyle Bolaman Havzası Avrupa Birliği (özellikle kırsal kalkınma projeleri) için de uygundur.

T.C.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇORUH NEHRİ HAVZASI REHABİLİTASYON PROJESİ

<https://muratnehrihavzasi.ogm.gov.tr/>

ALTINCI ÜÇ AYLIK ÇALIŞMA RAPORU
(EKİM, KASIM, ARALIK 2013)

{PROJE YÖNETİM VE UYGULAMA BİRİMİNE (PYUB) DESTEK: S-1B}

Ocak 2014 Ankara

Bolaman Havzasını bütün olarak ele alan çalışmalardan rnekler

- Aybastı-Kabataş Kurultayı
- Bolaman Havzası Belediyeler Birliği: **23 Aęustos 2011** tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.
- Kuruluř ncesi ve sonrasında bir çok toplantı yapılmıştır. 14.05.2010- [amař Toplantısı](#)

**25/7/2011 TARİHLİ VE 2011/2085 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ**

LİSTE

SIRA NO	İLİ	MERKEZİ	BİRLİĞİN ADI
1	AFYONKARAHİSAR	Afyonkarahisar İli, İhsaniye İlçesi	İhsaniye Mahalli İdareler ve Turizm Birliği (İMİT)
2	DÜZCE	Düzce İli, Merkez İlçesi, Muncurlu Köyü	Düzce Merkez Muncurlu Grubu Katı-Sıvı Atık, İçme suyu Birliği
3	GAZİANTEP	Gaziantep İli, Araban İlçesi	Araban-Yavuzeli Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliği
4	İZMİR	İzmir İli, Dikili İlçesi Çandarlı Beldesi	Çandarlı Körfezi Çevre Yönetimi Birliği (ÇANÇEV)
5	ORDU	Ordu İli, Aybastı İlçesi	Bolaman Havzası Belediyeler Birliği (Bol.Bel.Bir.)
6	SAKARYA	Sakarya İli, Karasu İlçesi	Kuzey Sakarya Katı Atık Yönetim Birliği (KUSKAB)
7	SİVAS	Sivas İli, Suşehri İlçesi	Suşehri ve Çevre Belediyeler Katı Atık Birliği (VADİ-KAB)

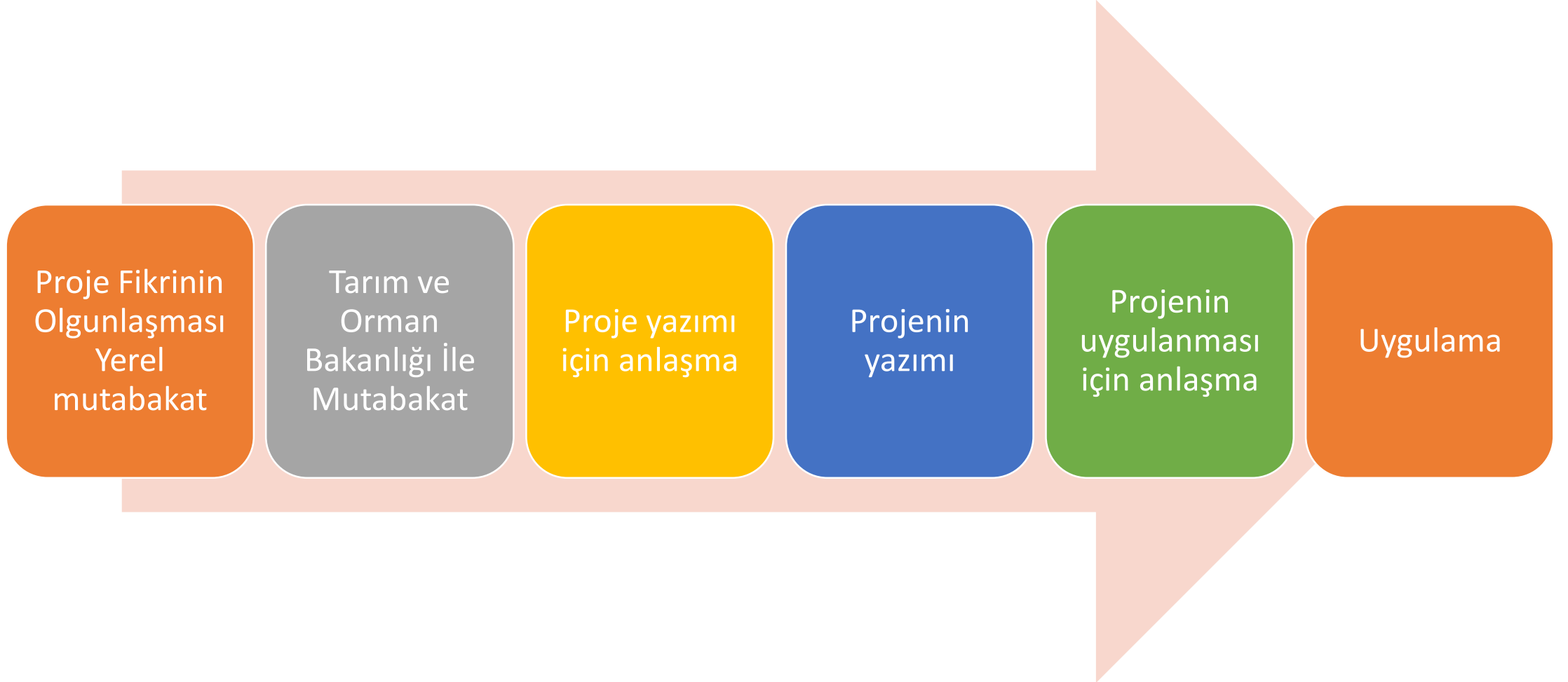
Muhtemel Fon Kaynakları

- Uluslararası Kaynaklar
 - Dünya Bankası, <https://www.worldbank.org/tr/country/turkey>
 - Küresel Çevre Fonu (the [GEF](#))
 - Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu ([IFAD](#)),
 - Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı ([FAO](#)),
 - Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ([UNDP](#))
 - Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı-Kırsal Kalkınma Programı (IPARD)-<https://www.tkd.gov.tr/>
 - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ([EBRD](#)),
 - İslam Kalkınma [Bankası](#) gibi uluslararası fonlar,
- Ulusal Kaynaklar;
 - Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı ([JICA](#)),
 - Fransız Kalkınma Ajansı ([Afd](#)),
 - Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (giz),
 - Kore Uluslararası İşbirliği Ajansı (KOİKA),
 - Çin Endüstri ve Ticaret Bankası (ICBC) ,
 - Çin Kalkınma Bankası,
 - Amerika Birleşik Devletleri Uluslararası Kalkınma Ajansı ([USAID](#)) gibi Devletimizin işbirliği [anlaşması](#) bulunduğu ulusal fonlarla işbirliği yapılması planlanmaktadır.

Bolaman Havzası İle İlgili İlave Kaynaklardan Bazıları

1. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel M¼d¼rl¼ę¼ Ordu ili Tabiat Turizmi Master [Planı-](#)
2. TUBİTAK- Doęu Karadeniz Havza Koruma Eylem [Planı](#)

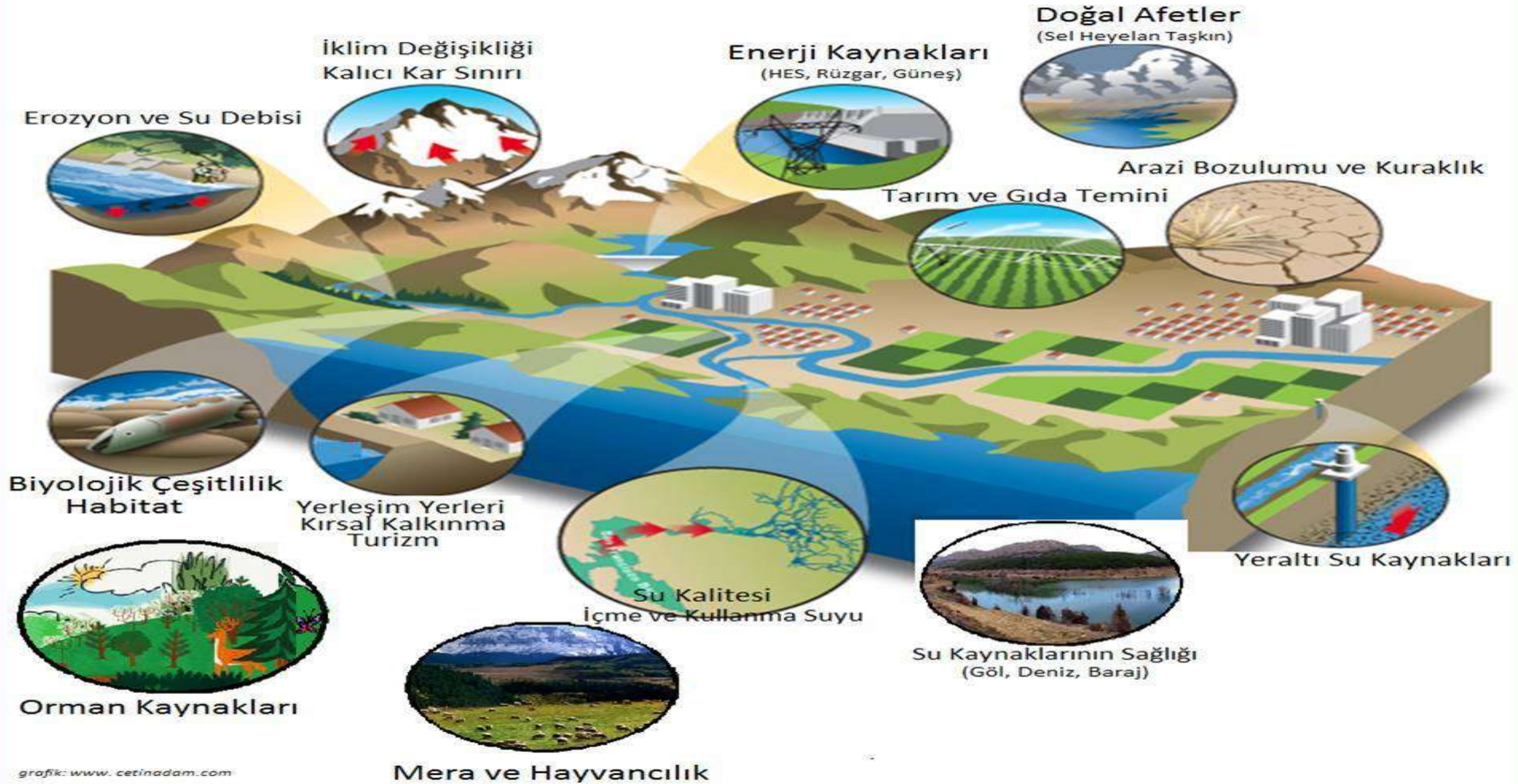
İŖe BaŖlama

Proje Yazımı

- Bu proje ile Bölgenin tüm unsurlarının bir bütün olarak ele alınması, yatırımların buna göre şekillendirilmesi hedeflenmektedir.
- Bunun için; Merkezi Hükümet, Yerel Yönetim ve STK işbirliği hayati öneme sahiptir. Uluslararası hibe ve destek için bu işbirliği önemlidir.
- Mevcut örneklere bakıldığında Uluslararası standartlara uygun bir proje yazımı işinin **iki-üç yüz bin Doları bulabileceği değerlendirilmektedir.**
- **Yazım işi için** Dünya Bankası, JICA, GIZ, Küresel Çevre Ajansı (GEF), Kalkınma Ajansı, TKDK veya diğer herhangi bir proje ajansından destek alınabilecektir.

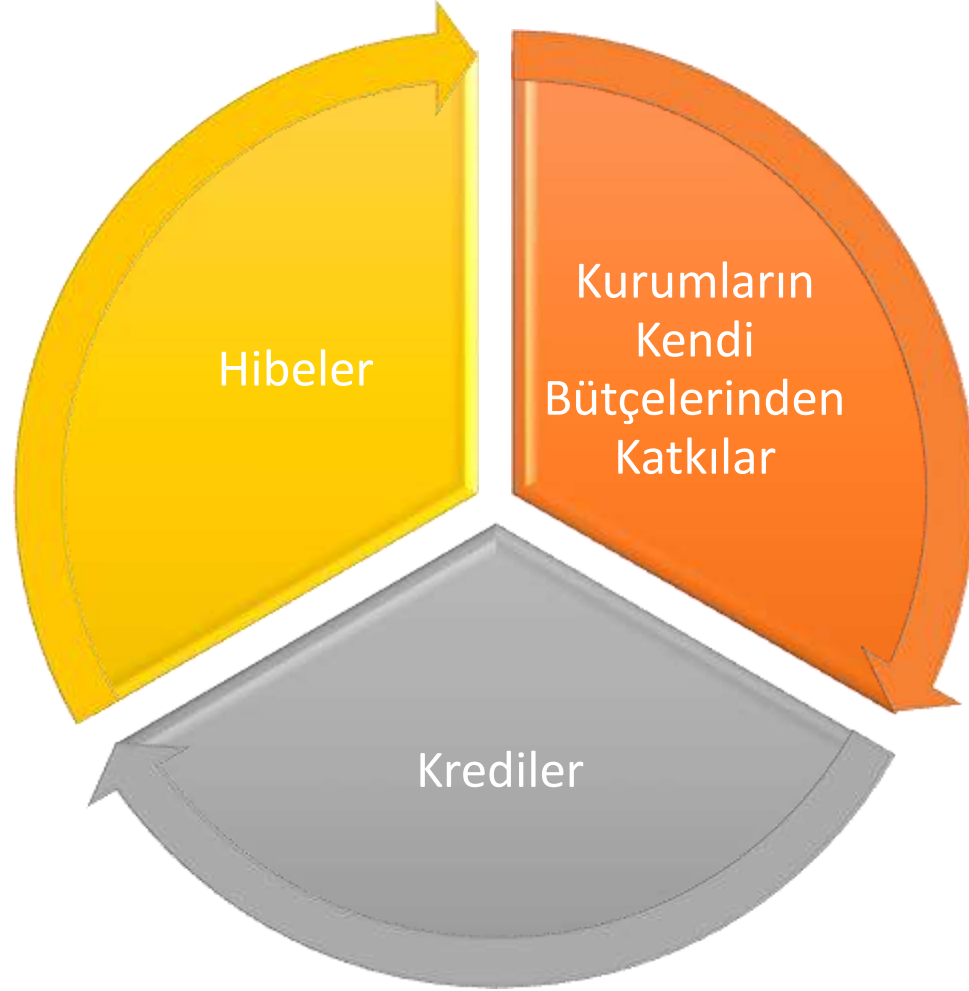
BİR HAVZA-KIRSAL KALKINMA PROJESİNDE DESTEKLENEBİLECEK KONULARDAN BAZILARI

Finansman

- Genel olarak proje yazımı için destek olan kurum projenin uygulanması için de destek olmaktadır.
- Projenin kurgulanması ve uygulanması esnasında;
 - Tarım ve Orman Bakanlığı
 - Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı,
 - Hazine ve Maliye Bakanlığı kilit rol oynayacaktır. Fon kuruluşları ile irtibatı bu birimler sağlamaktadır.

Projelerin Genel Bütçe Durumu

Proje Bütçesi

- Projenin toplam bütçesi konusunda bir alt ve üst sınır bulunmamaktadır. Bir milyon Dolarlık bir proje olabileceği gibi, bir milyar Dolarlık bir hedef de konulması mümkündür.
- Proje bütçesi hazırlık aşamasının iyi yürütülmesi ve tarafların katkısı ile ilgilidir.

İş Takvimi

2019 Haziran-Yerel
Mutabakat

2019-Ekim
Ulusal /Uluslararası
Mutabakat

2020- Proje Metninin Yazımı
ve Onaylanması

2021-2023/28

- Tarım ve Orman Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile mutabakat
- Proje yazımı için destek alınacak kurumun (GEF, Dünya Bankası, UNDP, giz, JICA vb.) belirlenmesi ve anlaşma imzalanması
- Yazım işi ihalesinin yapılması

• Proje uluslararası standartlara göre yazılacak, onaylanacak ve finansman anlaşması yapılacaktır

• Uygulama

Fayda

- Böyle bir proje ile bölge topyekûn, bir bütün olarak ele alınacaktır. Örneğin;
 - Bölgede tarımsal ürün çeşitliliği artacaktır.
 - Dere yataklarında, köylerde ve yaylalarda yapılaşma kontrol altına alınarak «kırsal» dönüşüm sağlanacaktır.
 - «Sıfır atık» yaklaşımı ile dereler temiz akacaktır.
 - Üst havzalarda yapılacak gölet ve barajlarla havzanın su ihtiyacı karşılanacak, ayrıca sel ve taşkınlar önlenecektir.
 - Markalı, patentli yerel ürünler teşvik edilecektir. Tarihi ve kültürel birikim ortaya çıkarılacaktır.
 - Turizm potansiyeli, av ve yaban hayatı ve ormanlar/doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı teşvik edilecektir.
- Planlama aşamasında ulusal ve uluslararası tecrübe ve yaklaşımlar bölgeye aktarılacaktır. Bu sayede uluslararası ilgi ve yatırım imkanı bulunacaktır.

[Arıcılık](#)
[Lavanta](#)
Mantar
Temiz dereler

Muhtemel Eleştiriler

- Yeni bir şey söylemediniz! Bunlar zaten bilinen şeyler!
- Yapılabilseydi bugüne kadar yapılırdı!
- Niye Bolaman Havzası?
- Ülkemiz proje çöplüğü? Bize iş lazım!
- Niye yabancı kaynak kullanıyoruz? Kendi kaynaklarımız yetmiyor mu?
- Bu işler çok uzun işler! Ömrümüz yetmez!
- Bu kadar kurumu bir araya getirmek zor iş!

İsmail Belen Hakkında

- Kabataş Belen Mahallesi doğumlu.
- 1991 –Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi
 - Fen Bilimleri Yüksek Lisans
 - Kamu Yönetimi Yüksek Lisans
 - **Harvard Üniversitesi** Kamu İdarecileri Eğitimi
- Orman Bakanlığı'nda
 - Orman İşletme Şefi, Mühendis, Şube Müdürü
 - Ağaçlandırma Daire Başkanı
 - Çevre ve Orman Bakanı Özel Kalem Müdürü- Sn. Osman Pepe
 - Orman Genel Müdür Yardımcısı
 - Çölleşme ile Mücadele Genel Müdür Yardımcısı
 - Tarım ve Orman Uzmanı
- Uluslararası Görevler
 - Birleşmiş Milletler Akdeniz Ormancılığı Komitesi Başkanı
 - Avrupa Orman Bakanları Koordinasyon Komitesi Üyesi
- Sivil Toplum
 - GÖNDER Yönetim Kurulu Başkanı- www.gonder.org.tr
 - Uluslararası Doğa Orman Sivil Toplum Platformu Başkanı- www.dostplatformu.org
 - Orman Mühendisleri Odası Dış ilişkiler Danışmanı- www.ormuh.org.tr
 - Ankara Aybastılılar Derneği Danışmanı
 - Ankara Alucralılar Derneği Genel Sekreteri
 - Türk Dünyası Parlamenterler Vakfı Kurucu Üyesi- www.tdpv.org
- Bazı Projeler
 - Ortadoğu Su Havzaları Projesi
 - Orta Asya Dağlık Havzalar Projesi
 - Anadolu Su Havzaları Projesi

Bundan sonrası!

- Fikir ve sunum tatmin edici mi?
- Yola çıkış için talimatlar neler?
 - Odak noktası
- Süreç resmen nasıl başlatılabilir?
 - Tarım ve Orman Bakanlığı ile görüşme
 - Gecikmeden resmi yazı
 - Tercih edilen proje yazımı/fon kurumu
- İkinci toplantı ne zaman, nerede yapılabilir?
 - Belediyeler ve Kaymakamlıklar ile görüşme
 - Belediyeler Birliğinin aktif hale getirilmesi/havza birliği

Saygılarımla takdirlerinize arz ederim.

İsmail Belen

- E-Posta: ismailbelen52@gmail.com
- Telefon: 0 506 222 48 19
- Facebook: <https://www.facebook.com/ismail.belen2>
- Web Sayfası: www.gonder.org.tr